

Sy-li spěval,
Pilně dělal,
Stroj je
Svůjby statok
A tvůj swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoř mócný
Lubosť má;
Boh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosť da.

Njeh ty spěwat
Swěrnje džělat
Wšědne dny;
Džěň pak swjatý,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebyes mana
Njeh 6l křmaru
Žiwnosť je;
Žiwa woda,
Kiž Boh poda,
Wokřew ču. F.

* Sserbske njedželske łopjeno. *

Budyschin

27. junija 1926

Bauzen

Čisłowe a nakład Ssmolerjez knižicizdajeńne a knižatnje łap. družst. s wobm. ruł. w Budyschinje.
Wužadźa łóždu kóbotu a plaću bětłětnje 78 łotych pjenjełom.

4. njedžela po swjatej Trojizy.

2. Kor. 4, 13—18.

Tohodla njewořabnjemy, to drje je hłowne wopřichjeće abo najwažniši dnje džěnjniskoho japořtolskeho napominanja na nař. Njedyrbjeli řebi my tajkeho muřa i tajke radu abo i tajkim přikładom wyřoko wařić, njedyrbjeli ře njemu řtupić w duchu a jeho prořnjć: Lubny muřo Boři, bndž prořenny, praj nam, řať řy to dořonjať, řo njewořabnjesh? Přichetoř nam řo niz jenoř w řwonřownym wřědnyym řiwjenju, ale wořebje řeř w řnutřknyym řtawu, řo bywamy řpróřni, řłabi. řacř je na tym džělo wina, řotreř činimy, a to runje řať i řuku řať i řłowu? Wěřće. Ale bywamy řeř i druhich přichćinow řłabi. ře to řnutřkowna řłabosć. řswjatny řawoř wo wěřje řěčři, a řať lořny řmy runje řu řpróřni a řłabi! Wbo wón wo řyřnosćach řěčři, a wěmy, řať ře nař ř řemi dele řłóčřa! řřto ma řěřotřnjřkuli čłowjek na řłabnymaj řamjenjomaj a na duřhi druhdy njěřć! A řola řwjatny japořřtoř při tym wořtawu: Niz wořłabnjć! O řo byřmy řeř my řo dořonjeli! Wěřo, nam lubny předať praji, řami ře řwojej mořu řo njemóřćće, řu dny řo druh řa wař řtaracř, a řon čře řo řeř lubje čřinicř.

ře n o ř n i z w o ř ł a b n j e ř!

Njetřebamy řo, dořelř 1. mamy duřa wěry, 2. Bořa mój nař w řłabosćři řylni, a 3. Bořa řrařnosć nař w řyřnosćach řrořřtuje.

Wěry, řohodla řěčřu, řwjatny japořřtoř praji. W přeřdawřich čřařach, řako wón řiřćće njeř řnjěřowny wučřobnik a přćććel, ale jeho řurowy njepřćććel, njeby wón wěřće

řať prajić mořł. řterje budřiře wón řehdy dnyrbjať řěč: Dořelř do řnjěřa njewěry, ale jeho přććććěham, řdžěřkuli mořu, řohodla řěčřu a džělam. W přeřdawřich čřařach řěřće řotajřim přććććiwjenje přććććiwu řnjěřej i přććććinu jeho řěčřenja a čřinjenja. Mořli řeř řať prajić: Něřajř duř jeho řehdy řeř čřěřěřće, ale řřto ře řo řo duřa? A řať řaľořnje dnyrb řo byřć, řdny řajř duř nad čłowjekom řnjeři! ře řaľořny řubjenje dořć, řdny čłowjek řwojejho najłěřćěho přććććela a dořocřerja njěřnaje, ale wjele řorje dnyrb řyřć řo, řdny čłowjek řať řaľepjenje řo jemu přććććiwja, jeho řani, i nim wojuje. řať wón i řym wořebje řam řwoju duřu řřřkoduje! ř řoho njemóře nicřo druhe řřiba řepřane řiwjenje nařtawacř. řjes džiwa, řo mamy řelřo njěřřořowny řludři. Mořlu při řebi na řarřćěju, řotrař čřyřłoj řad řwoje džěčřo řbořowne widřćć a řřmane řa Bořa a čłowjekow, wjeřele řebi a řunu řrónu řtarobny řwojeje. řřto řěřřtaj nařpminałoj a prořnyłoj, ale džěčřo druhe řowařřtoř pnyřařće a řam řyřařće, řdžěř wuřměwřy řyřdaja. řuř řěřće řeř řyřće řo řiwjenje po řym, dořelř řy řuř duř, duř njewěry, řo wodřěřće. A řať w řutym padře, řať je w řřach a řyřřařach řruhich. Dořelř řludřo njewěřja a řohodla řěčřa a čřinja, mamy řole njewuprajomne řubjenjeřtoř wřřřudřom. Mořli wořłabnjć. A mnoř řu řłabi, řpróřni, řmjercřřpróřni, dořelř řebi praji, řo řu nicřo wjazy njepomřa. A řajř duř njewěry řeř řruhich njewěřimny čřini, řiř řotajřim řłabi. O řo by ř nař řtajnje druh řuř duř, duř wěry, řylny a řylnyřny duř, řěčřať! Wot řeje řodřinki řem, w řotreř ře řnjěř řawořa přććććiwny, řo wořen wěry w nim řorřćće, a řuř řo wón i druhimi wuřna: Njemóřemy řo wřřať řoho wōřajicř, řo njebny řeř

cželi, šhtož kmny widželi a blyščeli. Tuž wón tež njewustawa-
jo dželašče a dušče sa Knjesa dobnwašče. Někto wón wjazn
spróznj njebe a blybn, runjež bndu bo jemu kmjeli kaž we
Athenje, hđžež wo sbudženym Knjesu předomawšče, abo sběžt
czinili kaž w Cjesu, abo jeho kamjenjowali kaž w Lystrije.
Swjaty Pawoł njebe jenicžki, kiž wošlabny. Kaž ku Lu-
thera nadbėhowali, so by bo kwojeje kwjateje wězn wšda!
Daž Bóh, so bndmny w dženbnišim cžažu prawje wjele taj-
kich ludži mēli, kotřiž wěrja a tohodla rěcža! So by duch wěrn
naš sapšchimnył, duch Knjesowny, kiž radny pschihadža tam,
hđžež jeho prošča! Wěrju, a tohodla rěcžu!

Nasch swontowny cžlowjek bo stasny. To dyrbjesche i mno-
himi druhimi kwjaty Pawoł naschonicž, wón, kiž kwój koł we
czěle noschesche, bē potajkam na někajke waschne thorn, hubje-
ny cžlowjek. A i pschibjerasnymi lětami tež tale cželna bła-
bošč pschibjerasche. Šhto ma to na řebi, to bo jenož praschej
kam a praschej bo wořebje thornch na jich ložach. A pschi tym
sa lubeho japoschtoła džělo njewotebjerasche, ale pschibjera-
sche. Wšchał je nam powjedał, kaž jeho nadbėhowachu, a kaž
bo starasche sa wšhitke wořadny, wón, kiž mējesche ludny sa
Knjesa Jesuša dobnwacz. Wěmny wšhitny, šhto bo stawa,
hđnž bywa džělo wjazn a wjazn a tola mozn wotebjerasa.
Kaž tehdy stonamy a sđchujemy! Njebudžišče kwjaty Pa-
woł w tajkich kwójich wobštejnoscžach mohł a dyrbjal sđcho-
wacz: Njemóžu dale, je mi pschewjele a pschecžěžko? To pač
wón njecžini. Njech bo swontowny cžlowjek stasny, snutkow-
ny bo wote dnja do dnja wobnowja. Se spodžiwanjom bu-
džemny dyrbjecz prajicž: Šhto bē to do muža, kaž bē tón we
kwójich tynschoscžach jesrawil! O so bndmny bo jemu tež we
tym runali, wořebje dženža, hđžež bo nam tola hubjenje
dosč cžini a džě! So bndmny wořebje mny řchescžkjenjo jemu
podobni byli, i lětami niz njespořojnišchi, niz na to a tamne
řtoržazn, ale wjēbēli a džakowni ludžo, cžlowjekoj o i bly-
šččatymaj wócžkomaj a řhwalaznymaj hubomaj! Kaž bo to
stanje? Snutskowny cžlowjek bo wobnowja, kwjaty Pawoł
rjeknje. Potajkim je řchescžijan po prawym dwoje bncže.
Pod swontownym cžlowjekom, i kotrymž wón sem pschiblu-
řcha, bo snutskowny řhowa, kiž je Bohu spodobny, dořelž je
po Božy řtworjennj. Jesuž rjeknje, so je to cžlowjek, kiž je bo
i nowa narodžil, kiž ma tohodla w řebi řtudžen Božej mozn
a je i tym wořebje řhmany sa Knjesowu řklužbu, runjež bylo
jeho cžělo řkabe a řprózne. Snate řklowo praji, so Bóh wo-
řebje radny i rořlamany gratom džěla. Tuž njewořlabncže,
wn brashni a hubjeni! Tuž pač tež wn, kiž řcže dženža řhšč-
cže řtrowi, na to jenož njehladajcže a sa to jenož bo njesta-
rajcže, šhtož bo dženža wořebje řtawa, so by swontowna,
cželna řtrowošč wořtała, jako by wot teje wšcho řbožo wot-
wiřowalo! Wobaj cžlowjekaj, swontowny a snutskowny,
chžetaj řladanaj bncž! Hđnž bo řinjenju swontowneho cžlo-
wjeka řadžewacz njehodži, cžim bóle řajmny řnutskowneho,
cžim bóle wotewrjemny wrota řchěroko, so by bo Boža móž
do naš wuliwala a pola naš bylo kaž pola kwjateho Pawo-
ła: Hđnž řym řkaby, řym móžny psches toho, kiž mje pořyl-
nja, to je psches Řhryřtuřa!

Nascha řałosč dořonja wěcznu a psches mēru wulku řrař-
nošč, to je pořlednja pschicžina řwj. japoschtoła, so njewu-
řtawa. Žiwjenje drje je pucžowanje, tola řane bo wulhodžo-
wanje ř wjēbēlu abo so bndmny bo řtroweho, cžiřteho powětra
nařřebali. Wjele bóle je to pucžowanje na wřřchinu. Řřche-
řcžijenjo chžedža a dyrbja wřřko won. Tajke pucžowanje
njeje řana malicžkošč. Tu bo řuřto pót i cžola řije. A pucže
tu tež njēřku pschězo lubošne, řladře a rune, so bndu pucžo-
warjej řhód polóžowale. Mnohi cžlowjek dyrbi tu wjele wu-

řtacž, mnohi tež to a tamne řežo wořtaji, dořelž řēřche jemu
pschecžěžke, mnohi řamo ranow dosč řkóncžnje řobu domoj
nježe. Řelko řdychowanjom bo tu řkřřchi, něktožřkuli řdych-
huje: O kmjercž, hđny se řwojim řpanjom mje pschidžěřch
wořřchewicž? A šhtož je tač psche wřchu mēru řrudne: něktož-
řkuli njēřha wjazn dale! Šhto pač psche tule řkabošč a řpróž-
nošč pomha? Šřladowanje na wřřchinu, na řjany wot-
tynjeny řónž! Žunu, řunu dyrbi to, šhtož nař řkřřchi, řwój
řónž dořtacž! Šhtož pač tónle řónž njēřnaje, dyrbi řrudny,
řpróznj řošč na řemi wořtacž. Tomu pač, kiž řón řnaje, je
cžadž řemřēje řkřřchnoščje a řałosčje pschēřhódnj, je kaž řchula
sa wěcznošč a řbóžnošč, so ma mucžny drowowar pschězo wja-
zn řadanja po njej a je pschězo řhmanřchi sa nju. Ale tež tu
dyrbi Boži Duch wocži wotewrjecž a naš wodžicž, so by wěr-
no bylo: Wójumny, pschewinje řteji na řtronje; dobnčža ra-
bošč po řitwach bo řhoni! Jenož Duch Boži nam řarucža:
Psches nóz ř řwěřku, psches řkřřž ře řtronje! Tohodla řhščcže
řunřrócz: Jenož niz wořlabnncž! Řamjen. M. w B.

Annabergski řřěřd ewangelsko-lutherskich towar- řtwow mlodnych řolzow.

Je to 3. njedželu po řwj. Trojizny rano. Řladam i řo-
řpodliwego doma na „řjane měřto na řorje“, kaž bo Anna-
berg rad mjenuje — a i pownym prawom mjenuje. Bo
řorje řorje je řwarjene tuto měřtacžko a řřladuje do řalořa.
S napřřcža je řuřřodne měřto Buchholz, kotrež i Anna-
bergom tač řwiřuje, so njewěřch, hđny i jeneho do drugeho
pschidžěřch.

Wobej měřcže — a i nimi řuřřodne wřny — řošpoduje-
tej dženža a tute dnny na 4 000 mlodny řolzow i ewangelsko-
lutherskich towarřtwow, kotrež řu tu wčřera řižo — na 3500
— pschidřke a řotrež dženža řhščcže pschihadřēja — řple-
wěřcže i wulřimi řkřřami. Chžēja tu džeržecž se řwojimi
wodřerjemi řwój tulětny řklowny řřěřd a to wot řobotny řacž
do pónđžele, a ř tomu wutoru pschisamřnncž wulět na Řichtel-
berg, kotryž tamle je řdalořoščje pořodnja řiwa — pódla
njeho Řeilberg, tutón w Čžěřřkřřowakřkej, tamny řhščcže we
Řakřkej.

Bē to wčřera řibot po řařach a torřošcžach, jako i wo-
řebitym cžahom tu pschidžěřchmny, kotryž bē pschepjelnjennj a
drřē wjaz řacž 1000 řošcži pschiwjese. Wěřmny psches řornj
a řorři, dořny a dolny řem řēli a psches řēli a řēřki mjes řka-
řami a řēřami. Řjana to řēřba, cžim řjēřřcha, hđnž pnt-
nyřmny, so bu to tež wjedro, řacž řem tač řēřččřřkořte, pschi-
hódnřsche a pschihódnřsche. Řaj, Annabergski přēni měřcžřa-
nořta wupraji, so řmny mny řim a řebi tuto řjane wjedro řobu
pschidnjēřli, kotrež tež woni tu řyđženje dořřho njēřku mēli,
runje jako bēřhu přēnje cžřjódki mlodny řolzow do měřta
řacžahnyře, je bo řkónžo řabřščcžřko. Dobře nam to řnamjo
a řhutne nam to pořon, bncž řkónžo mny pod blyšččřom řkón-
ža wěczneho Jesuřa!

A i řjany wjedrom witachu naš řmahowaze řhorřoje
i wěřow a domow; řelko řiř njēřřmny w powójniřim cžažu
niřđže wohladali a do wójny pořēřko. A ř tomu pschecželni-
we woblicža a to řpře řjane řošpodliwe měřto, řotrehož mě-
řcženjo — w dořřym towarřtwje je řuřřodami — řižo řo-
botu wjaz na 3500 řošcži do řošpodny pschidřachu a to pschecžel-
niwje. Wřcho bē wubjernje řarjadowane, sa wřřch bēřhu
tu pschecželniwe wodžēřki, kotrež pucž do řošpodliwy řdo-
řow pořařowachu, i nami řrocžo po řařach a řřhodach a
řařřach.

Bohnuwanje

sa Wufrancžansku luthersku wošadu

† jeje 80lětnemu wobstaczu,

27. VI. 1926, — podał M. U.

*

Hłóš: „Wozucze! hlóš Boži woła zc.“

Rěrluscy nowy saspěwajće
a džak a křwalbu Bohu dajće,
Wu Wufrancžansku luthersku!
Wóšombdžebacz lět je nětko
ko minyło a skoro wšchitko
Wam šhubiło ko i domisny,
šchtož i wótzow namrěli
scje něhdy šbožowni;
Boža šwěra
pač wostala
a šchitaka
je dotak Waš bjes pschestacza.

Halelujah radoscziwe
budž wusnacze džě Wasche žiwe,
šo Wóh byl hród a schlit Wasch je!
Zeho miłosć sathowaka
je słowo Bože Wam a daka
i nim jasnju cžet do wěčnosće,
hdyž šwětko snajecze
a wuwjedzeni scje
i bluda šwěta,
kiz njesnaje,
schto prawda je
a bėdny pschezo wostanje. —

Šosijanaš tež pač spěwaj,
o wošada, a t cžesczi džělaj
ty Božej jenak džakowna!
Lubosć Wótza njebieskeho
we Šsynu lubowanem jeho
wšchak snajesch i ewangelija.
— Tuž šwjecz ko woprawdže,
škuš jemu wobstajnje
tudy cžaknje,
hacž dóndžesch tam
w dom t njebieskam,
hdyž pokoj šbožnych kiwa nam! —

U wječor potom wulke powitanje w dwejoch wulkich rumnosćach. Mny běchmy w „šwjedženskim stanje“, w kotrymž je rum sa wjaz hacž 2000. U wón bě žyle połny. Křakny to napohlad. Telko młodžiny w tutym džiwnje wupychenym a wudebjenym stanje. —

— Runje šajwonja šwony! Je to „wołanje“ t šwjedženje a t šwjatocžnosćam. U pošawny rosnosćuja šwoje šynki psches město a horn a doły. U křerlusche klincža t njebieskam, kotrež ko módrja, nam lubjo, schtož wčera šlubjaču; rjany šlónčny džet! Młode holžy džeja spěwacz tym, kotřiž křori a bėdni. Mižionstwo to! —

Tež wčera wječor šaklincžachu křerlusche a to i džaknych

ertow a wutrobow. Wošebje šajimaze bė, jako t. šarač Adolf Müller, nam tež we Łužicy šnaty, je šwojimi pošawcami pschindže — bė najpriedy w tamnej druhej šhromadžinje trubił a pišak. Kač to wutrobu jimašche, jako to „Te Deum laudamus“ šaklincža we wotmėnjenju mjes křorom a wošadu. U wutrobne a wutrobu jimaže šłowa buchu rěčane t powitanju wot wjedništw, městow, wšchnosćow, žyrkwe a druhich. Našy křajny biskop je šam tu a witašche šjěd po šwojim wašchju i rjanymi šłowami. U dženkža budže nam we wulkej a šławnej žyrkwi Šswj. Šany předomacz! A tutomu křemšichodej šestupa ko we 8 hodž. šwjedženski cžah na šłownym torhošchczu. Dofelž pač hoberša žyrkej Šswj. Šany wšchěch křemšerjow i žušby njemóže w šebi pschijecz, je tež w žyrkwi Buchholza šwjedženska Boža šlužba, ke kotrež ko wobdželnizy tam na torhošchczu šestupaja. Tam předuje t. šarač Šiebig.

Runje šhonju, šo bė wčera wječor hišchče křecža powitanška šhromadžišna, kotruž bė šarjadništvo i cžakom pschihotowalo ša šwojich hošči. Tam je wošebje žyrkwiny křor křaknje spěwak; w kóždej i tutych šhromadžišnow je křajny biskop wo wošebitnych bibliškich šłowach t powitanju rěčak.

Šo tajkim šapoczaktu wješelimy ko na dalšche dny tuteho šjěda, wošebje my, kotřiž šmy tu i Łužicy daloko šem pschijeli. Šsyny hižo rjane cžrjódki i Łužicy wohładač. Šena štupašche i nami po nahlej hažy wot dwórnišchcža do města horje, šo by šebi na „hamče ša křartěry“ po šwoje papjerny šcha.

(Wotrəcəwanje.)

Jan Bjedrich Oberlin.

Lětka 2. junija bėšche što lět, šo šarač w Šteintalu, Jan Bjedrich Oberlin, w 86. lěcže šwojeho žiwjenja a w 59. lěcže šwojeho šastojništwa wumrě. W Štrašburku bė ko 31. 8. 1740 jako šyn gymnasiálneho wučerja narodžil. Šeho macž bė džowka šararja Šelza w Štrašburku. Bjedrich mějesche 6 bratrow, i kotrymiž pod křutošczu, wješkelej špokojnosću a cžoplej pobožnosću štaršiškeho doma wotročje. „Šritz“ bėšche wošebje nješebicžiny hólz a pschezo i knjesom nad šobu. Gymnasti pschekhodžiwšchi, hačle 15lětny, ko šam t bohawucženosći roššudži, kotruž je wšchey pilnosću študowasche. Džet noweho lěta 1760 napiža šwój „šlub i Bohom“, pišmo hnujazeje pobožnosće. Bė i wučerjom we wšchelakich domach a bydlešche w štwicžy pod tšechu, hdyž móžesch njemšlenn džělacz. Tam jeho ras duchowny wopnta a ša šararja do „Šteintala“ powoła. To je hórška křajina na mješy mjes Ellšakom a Lothringškej i 8 wšami, w kotrychž ewangelški franžowški lud žyle šamotny bydlešche, šoko wokoło wot katolškeho křaja wobdaty. Mjeno pschindže wot wutupjeneho hroda „Štein“, kotrehož rospadanki hišchče w lěšu leža. Tuton duchowny bėšche Štuber, šarač w Šteintalu, bydlazy we Waldersbachu; pytašche praweho nakšlėdnika, dofelž bėchu jeho dla jeho předarškich darow do Štrašburka powołali. Tam bėšche i šłowu pobožnych pschecželow, kiž Oberlina podpjeraču, hdyž wón w Šteintalu ša lud dželašche.

Tak Oberlin w lěcže 1767 we Waldersbachu šwoje šarstwo nastupi, w kotrymž je tak škutkowak, šo po jeho šmjercži w Šchottiškej, Šranžowškej a Šněmskej po jeho pschikladže cžijnachu a w Šowawešu (Šnowej Wšy) pola Šotsdama „Oberlinowy dom“ twariachu, haj w Americy nasta město „Oberlin“ i wšhokej šchulu; jeno knižka wo Oberlinowym žiwjenju bėšche t tomu nastorč daka.

W Šteintalu bė šhudobne žiwjenje a křeschcijanstwo

bóle na póhanstwo podobne. Stuber bęšče prěni, kiž tam s dobrým wuspěchom dželasche. Róžde lěto by někotre njedžele won pschischoł, so by Oberlinej pomhał. Jeho rada bě, ǵo niz pschejara sa čželne derjehicže ludži staracž, ale najprjedy žiwjenje dušchow posbėhowacž. „Ssu-li kšesčizienjo, budža tež rošomnišchi, skutkownišchi a wobhladniwišchi“, tał Stuber Oberlinej pižasche. Napominasche k isčerpnošči, kwarjesche jeho płomjenitu horliwošči, so tola „ludži njemóže s kšudom k njebežkam čžericž“. Oberlin bě strowišchi a hylnišchi hač Stuber, a tał je niz jeno w čžezłim dželu wutrał, ale tež nowe džela sapocžal. Prěnje bě spomožeriski dom sa sanjerodžene džecži. S najlěpschej pomoznizu bě jemu jeho mandželsta, s kotrejž ǵo w lěčje 1768 woženi, Marja Salomea Witterez, džowka Strašburkšeho profěšora.

Džecži wučizč w hětach a niškich burskich jstwach, to bě prěnje dželu k posbėhowanju luda. Hižo 1769 móžesche Oberlin wulku šchulu we Waldersbachu natwaricž. Dalšche šchule nastachu bórny w druhich wšach. Ale tež sa małe džecži sto starasche. Młode wothladarki s džecžimi hrajkachu a schtrnjowachu, wožebje Luisa Scheplerjez je Steintala kameho.

Hdnyž nětko duchowne wobstejnošče lěpje stejachu, pocža Oberlin wschitko móžne do ruki wsacž. S Waldersbacha do Rothawa njebešche žaneje dróhi. Oberlin wsja grat a pocža pschede wšku dróhu twaricž, zyle kamlutki. Tuž twarjachu ǵo bu. Tež móst psches rěku Oberlin dofonja; „móst lubošče“ jón potom mjenowachu. Na wscho tutón horliwy dobročel myšlesche: spěchowasche ratařstwo, da młodny hólzam rjemje- kło nawučnycž, sałoži sklad tworow, pokladnizy a ratařske towarstwa. Jeho pjenjesy bėchu sa druhich ludži. Strašburk- šy pał jemu wjele dawachu. „Nicžo bjes Boha, wschitko Šbóžnifej!“ bě Oberlinowe heřko, a ludžo džechu s nim. Wšcho by sa dželu mēł, kotrejž Jesuše wopolašuje, pał so by ǵo ně- řajki njedostatł wotštronil pał dobre pschisporjał. Raž by krajny minister był, sałoži ǵo na jeho kłowo bałmowa psche- džeńja, a hdnyž dnrbjesche ta sařacž, na Oberlinowu proštwu Baselski knjes kwoju fabriku židžanyh kėłow do Steintal- škeje wšy Joudana pschepołoži. To bě knjes Vegrand, kotrehož dom je potom jara wjele skutkow lubošče w Steintalu psche- wjedł, tež po Oberlinje. Tohorunja wobkedžer knježeho dwo- ra, baron Dietrich, wjele dobreho čžinjesche, sa mało lět je 50 000 livres sa powšchitkowne lěpsche wudawał.

Oberlinowe přėdowanja bėchu tał wutrobne a jednore, so je njemóže nihto pschetrejicž. Modlenje a skutkowna lu- bošč, frute roškudjenje k skutkej w Božim mjenje, to bėšche Oberlinowe wařnje. Ti njedžele by franžowizy přėdował. a dolež bėchu w jenej wšy Baselsy, bė kóždu schtwórtu nje- dželu němsta kemsch. Wot kwojich knadnyh, ale bórny wot barona Dietricha powyšcheny dokhodow dawasche džekatt sa wupyšchenje Božich kłůžbow, na pschitkad s hudžbu, drugi džekatt sa powšchitkowne lěpsche a šeczi sa kłudnyh. Hdnyž wo sałóženju Baselskeho mišionstwa kłyschesche, pscheda wscho kwoje kłėboro, šchowawšchi jenož jenicžku kłizu.

Wlěčje 1781, wot Zinzendorfoweho žiwjenja hnuty, sa- łoži „kšesčizjanske towarstwo“, kotrehož stawy ǵo na došpoł- ne kwjerčenje žiwjenja wjasachu, pntny pał, so je to něšto řaž šetřearstwo. Po 2 lětomaj šbėhny kām tole towarstwo. Zyla, wot 1200 na 2500 naroščena wořada jemu bóle na wutrobje ležesche. Raž tehdy druhdže, tał tež pola Oberlina kalwizy a katolsy k Božemu blidu pschindžechu, hał Oberlin ǵo radny katolsko-evangeliski řarač mjenowasche.

Oberlin jara wjele čžitasche; 538 knihow, s džela wulkih, je sapřanyh, kotrejž je 1766—1780 wučital. Bėšche Bohu wulzy džakowny sa někotru křařnu knihu, tał wot Basedowa,

Lavatera, Jung-Stillinga. Tał bėšche Oberlin jara šbožow- ny kšesčizjan, a někotry pola njeho pntasche, šchtož móžesche řajki muž druhim dacž. Tał tež njesbožowny Lenz s Linlanda do Waldersbacha pschindže, tón kāmny, kotryž bėšche s Goethu w Strašburku študował. Oberlin jeho s lubošču witasche. Lenz pał řebi wjazy křocz spnta žiwjenje wsacž. Najšrudni- šche, šchtož Oberlina potrejchi, bė kmjercž jeho kwerneje man- dželškeje po 9. džecžu. Luisa Scheplerjez je jemu jeho džecži wobstarala a jemu njeřebicziwje hač do jeho kmjercže kłůžila. (Škóncjenje pschichodnje.)

Zyrkej a štat.

W Annaberku bu tež wot politiškich šastupjerjow psche- zo řažo na to pokasane, so šjěd nascheje žónškeje młodžiny šteji pod heřkom: Młodžina a zyrkej. S tym je prajene, so ǵo nascha młodžina dnrbu wutublacž w kšesčizjanskim du- chu, kotryž tež duch prawa a prawdoščje a šprawnoščje a do- zyla dobrnyh pocžinkow. Bu na to pokasane, so tole tež tón jenicžki trajazy řačož sa žiwjenje kwožny, wořadny, luda. Buchny napominani, na tutym řačožku dželacž a twaricž tohodla, dolež wschitzy bóle a křucžischo řačóženi na řačožk wěry do Jesuša Křrystuša. — Je nasch štat tał daloko, tole pschipořnacž a po tym čžinicz, dołhož to njeje, komdži wón wschón nowotwač — Aufbau — sa lěpschi čžas, a kóždy jenotliwy tež, hdnyž ǵo njeje k tutemu špořnacžu pschetuřač.

— Mjes Štalšimi hiba ǵo tał s čžicha wěšte hibanje, kotrejž móžemy evangelške mjenowacž; šnajmjeńšcha pokasuje ščžehowaze na to: Je snate, so jich wjele italškich katolikow wučahuje do Ameriki; mjenje snate je, so jich wjele s tutnyh k evangelškej wěry pschestupi. Tał ma na psch. Newyork nēt- kole wjazy hač 60 protestantskich zyrkwjow a mišionow, ko- trež řu italške; psched 35 lětami bė tam jenicžka řajka zyrkej. Šakle njedawno pschija řena s tutnyh zyrkwjow 96 italškich, kotřiz bėchu s katolskeje zyrkwje wustupili. W Newyorku je tež jena šchula sa bohořłowow 40 bywšich měřchnikow a mnichow pschemsala, kotřiz ǵo w nej na dželu dušchepařnjra pschihotuja. Tuhwilu mařch w Šjednocěnyh štatach 304 protestantskich zyrkwjow, kotrejž řu italške. Psched 15 lětami bė jich jenož 215.

Wschelke s blisfa a s daloka.

S Wufrancžiz. Pschichodnu njedželu, 27. junija kwje- cži Wufrancžanska wořada 80. zyrkwinski jubilej. Šswjedžen šapocžnje ǵo je řerbškej Božej kłůžbu (řarač em. Urban). Ši ščžehuje němsta Boža kłůžba, na kotrejž šmėje duchowny Marquart s Šłohowa (Glogau) přėdowanje. Pop. wotměje ǵo najšřerje w řahrodže Pawoł Gerhardtowa kwjatocžnošč, na kotruž duchownu Priegel je Šhorjelza pschindže. Na kwjedže- nju budža lutheriška šchula a zyrkwinske towarstwa řobuskut- łowacž. Pschi špěwanju na pschemoh Klětnjanskeho, Šho- řjelškeho a Wufrancžanskeho zyrkwinskeho řhóra řo lute řhěr- lusche wot Pawoła Gerhardta posčicžjea. Wschitzy pschecžel- jo a towaršchojo wěry ǵo wutrobnje pscheprořchuja.

Šistowanje: R. w B. sa 5. po řwj. Trojizy. — B. we Š. sa 6. po řwj. Trojizy.

Porjedženka:

Wčžikle 25, na štronje 100 dnrbu na 5. řjadzy lěweje połojzy řěfacž 40 000, niz jenož 4 000. Riota.

Šamolwity redaktor řarač Wyracž w Nořacžizach.